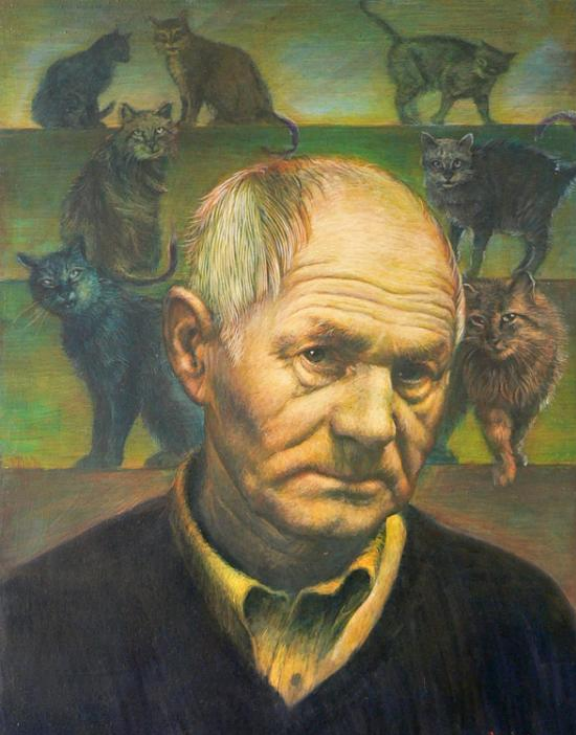
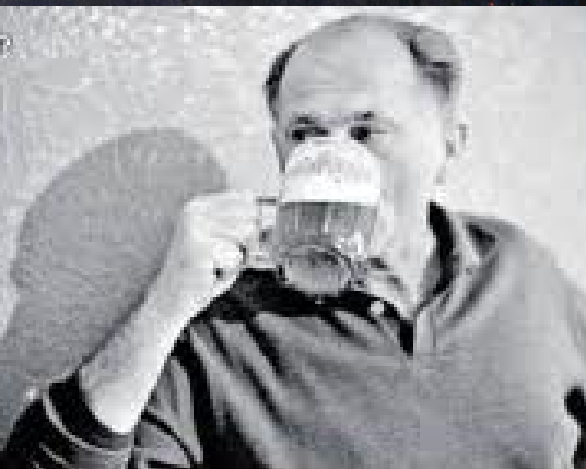

MODERNÍ
_DĚJINY

Bohumil Hrabal

Bohumil Hrabal se strýcem Pepinem

Život

MODERNÍ
_DĚJINY

- Narozen 28. března 1914 v Židenicích – matka Marie Kiliánová, otec neuveden (důstojník rakouské armády).
- Za vlastního ho přijal František Hrabal, správce pivovaru, manžel jeho matky.
- Studoval gymnázium v Brně – prohlášen za nezpůsobilého k postupu do 2. ročníku – přestupuje na gymnázium v Nymburku.
- Po složení maturity nastupuje na Právnickou fakultu UK – nedokončil kvůli uzavření vysokých škol 1939 – pracuje jako pomocný dělník u železnice, poté se stává výpravčím.
- 1936 první reflexivní básně, v roce 1937 první tištěný text *Prší* v Občanských listech
- Po válce dokončuje vysokou školu a vstupuje do KSČM.
- Střídá různá povolání – pojišťovací agent, obchodní zástupce, brigáda SONP, ve sběrných surovinách, kulisák...
- 1956 se oženil s Eliškou (v prózách pod jménem *Pipsi*).
- Stal se spisovatelem z povolání, přispíval do časopisů.
- Po roce 1968 je pod dohledem Stb – jeho knihy nemohou do roku 1976 vycházet.
- Po revoluci cestuje po univerzitách v Americe; po celém světě získává řadu významných ocenění.
- Zemřel v únoru 1997 pádem z okna nemocnice – krmení holubů?

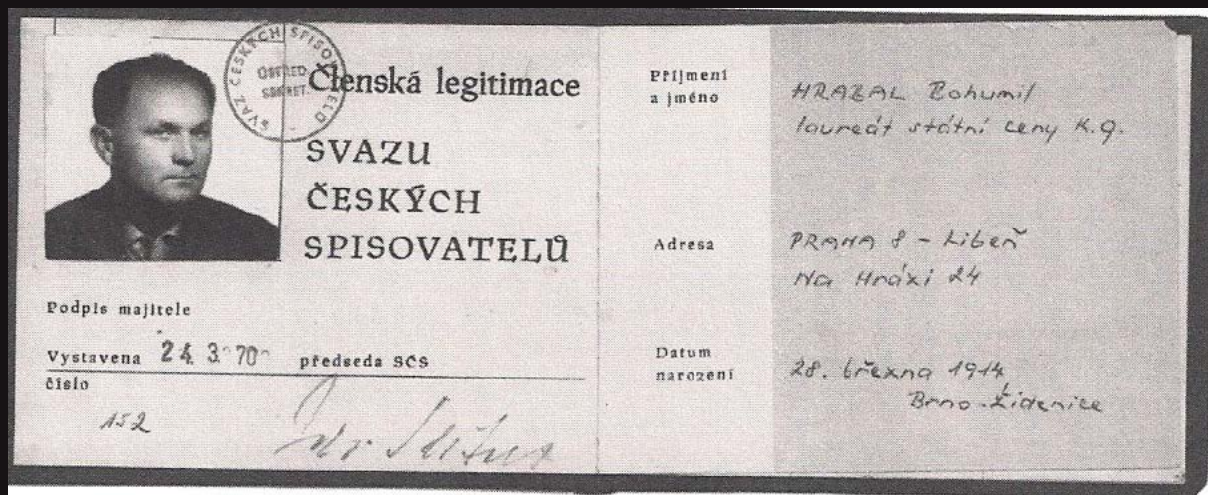

Jedna z posledních fotografií
Nemocnice na Bulovce,
leden 1997

MODERNÍ
_DĚJINY

rodina Hrabalových,
počátek 20.let

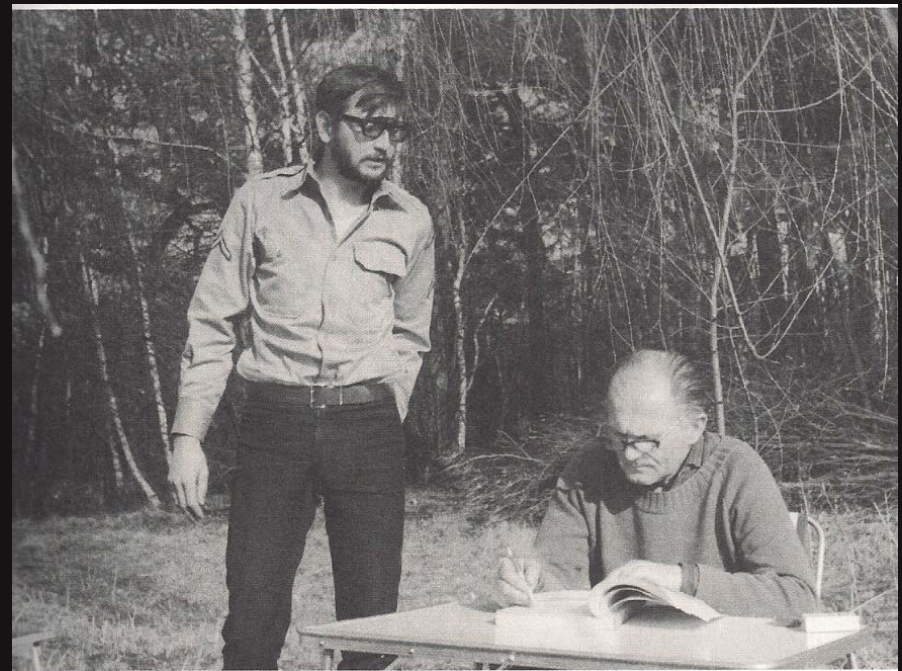

členský průkaz Svazu českých
spisovatelů; prohlášen
za neplatný na počátku
normalizace

S Arnoštem Lustigem v hospodě
U Hynků, 1994

S Jiřím Menzelem při psaní scénáře
k filmu *Ostře sledované vlaky*, 1965

S Ivanem M. Jirousem v restauraci
U Novinářů, 1994

S Billem Clintonem a Václavem Havlem, 1994

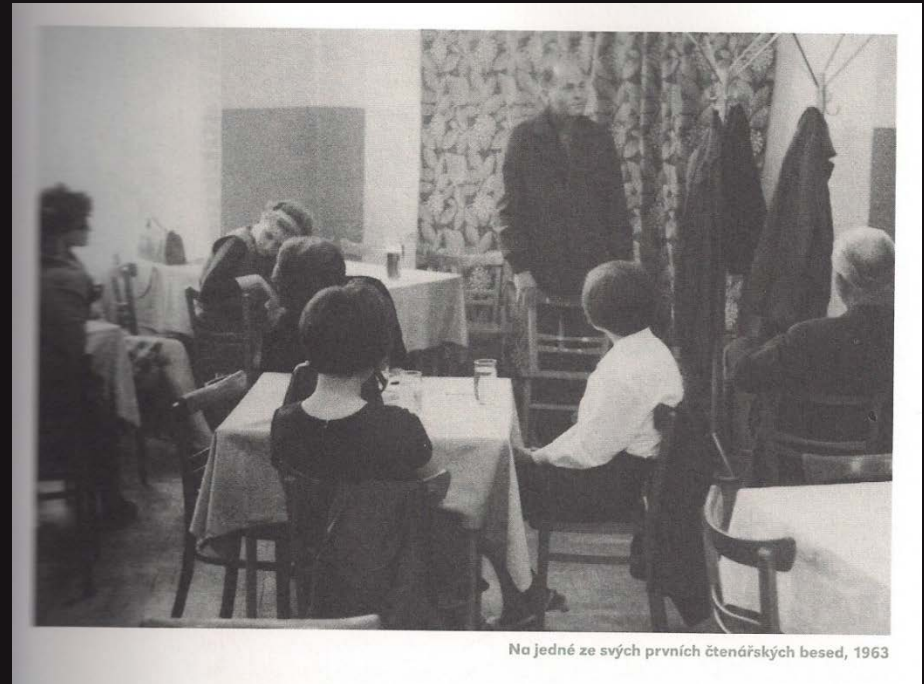
MODERNÍ
_DĚJINY

Příjezd na chatu v Kersku, kde měl B. Hrabal velkou kočičí komunitu, 1992

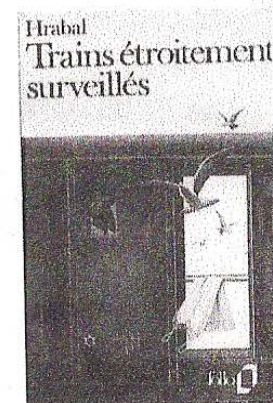
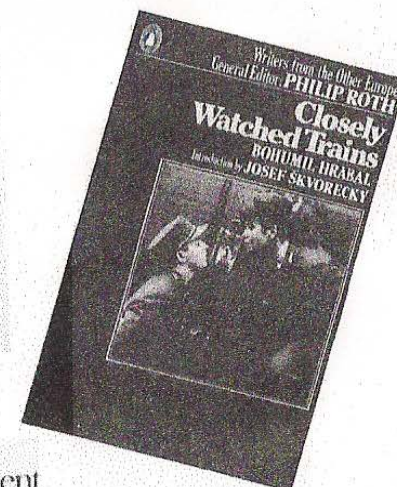
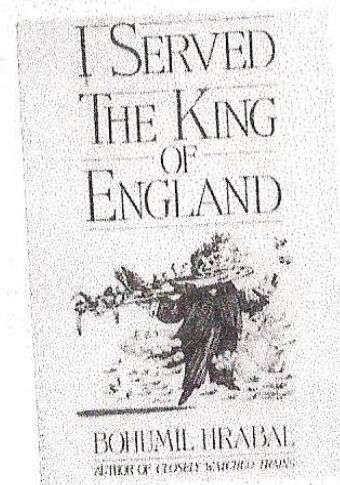
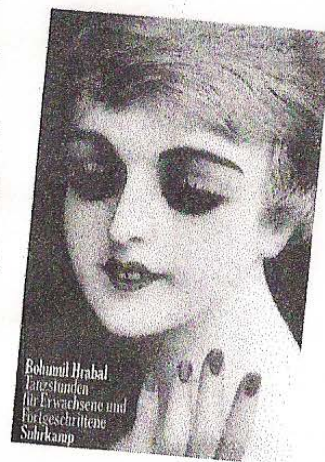
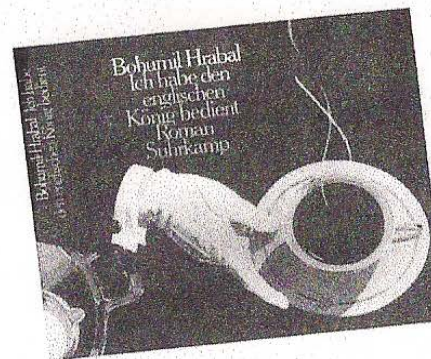
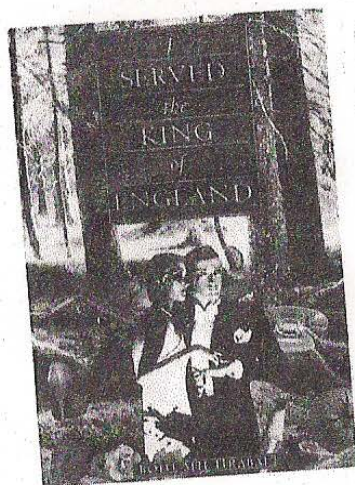
Bibliografie — rekapitulace Hrabalovy prozaické tvorby

- **Povídky:** *Kain, Ostře sledované vlaky; Taneční hodiny pro starší a pokročilé; Pábitelé; Morytáty a legendy; Inzerát na dům, ve kterém nechci bydlet; Skřivánci na niti; Perlička na dně; Fádní odpoledne; Toto město je ve společné péči obyvatel*
- **Vzpomínkové prózy:** *Městečko, kde se zastavil čas; Městečko u vody (Postřižiny; Krasosmutnění; Harlekýnovy milióny) ; Slavnosti sněženek*
- **Romány:** *Obsluhoval jsem anglického krále; Něžný barbar, Příliš hlučná samota*
- **Autobiografická trilogie:** *Svatby v domě; Vita nuova; Proluky*
- **Filozofická úvaha:** *Dopisy Dubence (čtyři svazky)*

Na jedné ze svých prvních čtenářských besed, 1963

Bohumil Hrabal v 60. letech beseduje se svými čtenáři.

25.—33. 10 reprofotografii obálek zahraničních vydání Hrabalových knih

Bibliografie — krátké anotace k vybraným textům

- **Ztracená ulička** (1948) — lyrická básnická sbírka ovlivněná surrealismem, komunistickou kritikou rozmetána mimo jiné pro pesimistické vyznění.
- **Kain** (1949) — existenciální povídka inspirovaná Goethovým *Utrpením mladého Werthera*, reflexe vlastního milostného vzplanutí k dívce za protektorátu.
- **Perlička na dně** (1963) — první povídková knížka
- **Taneční hodiny pro starší a pokročilé** (1964) — experimentální próza; strýček Pepin líčí své životní a milostné zážitky formou jediné dlouhé věty.
- **Ostře sledované vlaky** (1965) — novela zasazená do období konce 2. světové války, odehrává se na českém nádraží; zfilmováno J. Menzlem, film oceněn Oscarem.
- **Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet** (1965) — syrový obraz 50tých let, zfilmováno volně jako *Skřivánci na niti*.
- **Postřižiny** (1970) — součást tzv. nymburské trilogie, vzpomínky Hrabalovy matky z období první republiky, prvky surrealismu a poetismu, Hrabalova snaha „zastavit čas“ počátkem normalizace.

Pábitelé

- Slovo pochází od už od Jaroslava Vrchlického, který toto slovo používal, když si chodil zapálit doutník.
- Slovo začali později přebírat další umělci, např. František Hrubín.
- Hrabal slovo pochytil od Jiřího Koláře – dal mu svůj vlastní význam (viz další list).
- 1964 vycházejí poprvé *Pábitelé* – kniha živelného vyprávění s prvky poetismu a surrealismu.
- Inspirace: strýc Josef Hrabal (Pepin), postava procházející mnoha Hrabalovými prózami, bývalý rakouský voják a vášnivý vypravěč.

Josef Hrabal – strýc Pepin

„Od té doby jsem začal používat toto slovíčko a pod dojmem situace jsem jistý druh lidí začal nazývat pábitelé a jejich činnost pábení. Byli to zpravidla lidé, o kterých se mohlo říct, že se zbláznili, že jsou cvoci, šogori, ač každý, kdo je znal, jistě by to o nich netvrdil doslova. Byli to lidé, a jsou i podnes, kteří jsou schopní nadsázky, to co dělají, dělají příliš zamilovaně, takže krácejí po jakési hranici směšnosti. Při pohledu zvenčí jsou opravdu blázni a cvoci a šogori. Pábitelé jsou neuchopitelní, jejich tvar je v přítomnosti nejistý, sporný, někdy i zdánlivě nežádoucí, nevhodný. A přesto mají za půl roku pravdu. Každá dílna, každý úřad, každé místo, kde se setkávají lidé, každé takové prostředí má svého pábitele, o jehož potřebnosti se přesvědčíte, když takový pábitel onemocní, nebo je na dovolené, že se vám po něm stýská.“

Bohumil Hrabal ke třetímu vydání *Pábitelů*

Něžný barbar

- Vychází v samizdatové edici *Petlice* roku 1973.
- Věnováno památce Hrabalova blízkého přítele, výtvarníka Vladimíra Boudníka.
- Pojednává o životě „něžných barbarů“ – Vladimíra Boudníka, Egona Bondyho a Bohumila Hrabala.
- Kniha vykresluje atmosféru 50. let na pražské periferii (Libeň) – v 90. letech byl natočen stejnojmenný film. Boudníka si zahrál Bolek Polívka.

Fotografie ze stejnojmenného filmu z roku 1989

Příliš hlučná samota

- Vyšla v edici *Expedice* roku 1977.
- Tři verze textu: první převážně veršovaná, druhá hovorová, poslední prozaická, psaná spisovně.
- Novela inspirovaná vlastní autorovou zkušeností ze zaměstnání ve sběrných surovinách.
- Hlavním hrdinou je balič papíru **Haňta**, který zachraňuje vzácné knihy před zničením a díky jejich myšlenkám se vzdělává.
- Meditativní monolog – vzpomínky, záznamy dojmů a pozorování, citáty, parafráze z knih...
- Svědectví o osudu kultury v době normalizace – hromadné ničení knih, perzekuce intelektuálů.

Fotografie ze stejnojmenného filmu z roku 1994

Obsluhoval jsem anglického krále

- 1980 vydána v exilu, oficiálně až v roce 1989.
- Zdroj inspirace: autorovy vlastní zkušenosti z prostředí noblesních hotelů a restaurací, vyprávění a zážitky lidí, se kterými se setkal.
- 5 kapitol, každá zamýšlena jako samostatná povídka – rámcové vyprávění spojené stejným začátkem a koncem (formulací) kapitoly.
- Vyprávění Jana Dítěte, který začíná jako pikolík a postupně se dostává výše díky své přizpůsobivosti.
- Napsána částečně automatickou metodou – dlouhá souvětí.

Fotografie ze stejnojmenného filmu z roku 2006

Seznam literatury

- PYTLÍK, Radko. Bohumil Hrabal. Československý spisovatel, 1990. ISBN 80-202-0239-0.
- MAZAL, Tomáš. Spisovatel Bohumil Hrabal. Torst, 2004. ISBN 80-7215-226-2.